

Co się nam udało w 2016

Rok 2016 upłynął dla NSZZ „Solidarność” pod znakiem codziennej, ciężkiej walki o prawa pracownicze, godność i szacunek dla pracownika.

Obniżenie wieku emerytalnego

Toczona przez ostatnie lata walka o obniżenie wieku emerytalnego wreszcie przyniosła skutek. Wprowadzony przez ekipę PO-PSL wiek 67 lat był dla Polaków nie do zaakceptowania. „S” zbierała w tej sprawie podpisy, organizowała protesty i strajki. Dopiero ta władza usiadła do stołu, by rozmawiać na temat wieku przechodzenia na emeryturę. Nie były to proste rozmowy. Jednak od 1 października 2017 r. wiek emerytalny zostanie obniżony. Będzie wynosił 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Zasada ta będzie dotyczyła obu systemów emerytalnych - powszechnego i rolniczego.

Wolne niedziele

Pół miliona podpisów za wolnymi niedzielami dla pracowników. To wyraźny sygnał, na czym zależy Polakom. „S” od lat chce przywrócić Polakom niedziele, aby mogli spędzać je razem z rodzinami. To Związek wziął na siebie walkę o te kwestię. Przy wsparciu organizacji katolickich i handlowych - w tym pracodawców i właścicieli małych sklepów - „S” przekonuje polityków, aby niedziela była naprawdę wolna nie tylko dla urzędników, ale dla niemal wszystkich pracujących. Chodzi przede wszystkim o pracowników marketów, których większość to kobiety. Na zakazie pracy w niedziele zyskają jednak także pracownicy innych branż.

Minimalna stawka godzinowa i umowa przed pracą

Po latach walki udało się wprowadzić dwa bardzo ważne postulaty „S”. Dzięki zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę od stycznia 2017 r. wprowadzona została minimalna stawka godzinowa. Obowiązywać będzie dla pracowników wykonujących zajęcia na podstawie umowy-zlecenia bądź umowy o świadczenie usług. W pierwszym roku stawka będzie wynosić 12 zł brutto, a następnie ma być co roku waloryzowana. Tak ustalonego wynagrodzenia nie można się zrzec.

Już od 1 września 2016 r. obowiązują nowe zapisy w Kodeksie pracy, które mówią, że pracodawca ma obowiązek wręczyć pracownikowi umowę o pracę jeszcze przed dopuszczeniem go

do pracy. Jeżeli tego nie zrobi, to musi przynajmniej potwierdzić na piśmie ustalenia co do rodzaju umowy i jej warunków.

Walcząc o pracowników służby zdrowia

Pierwsza od lat okupacja Ministerstwa Zdrowia była wyraźnym sygnałem: „Solidarność” walczy o wszystkich pracowników. „S” podkreśla, że zrzesza wszystkie grupy zawodowe: medyczne i niemedyczne, pracujące w palcówkach medycznych. Postulat Związku o podwyżkach dotyczył wszystkich pracowników sektora zdrowia. - Pierwsza transza zwiększonego wynagrodzenia dla pracowników podmiotów leczniczych powinna być zagwarantowana już w przyszłym roku - zapowiedział po negocjacjach z przedstawicielami „S” minister zdrowia Konstanty Radziwiłł.

Rada Dialogu Społecznego

W październiku minął rok, odkąd swoją działalność rozpoczęła Rada Dialogu Społecznego powołana na gruzach Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych. Komisja była ciałem niewydolnym. Za rządów Platformy Obywatelskiej związki zawodowe zdecydowały o rezygnacji z pracy w niej

wobec braku realnych możliwości działania.

Pierwszym przewodniczącym RDS został szef „Solidarności” Piotr Duda. Wziął na swoje barki uruchomienie działalności Rady i przygotowanie gruntu pod jej dalszą pracę. W trakcie roku Rada przyjęła szereg dokumentów, ale co ważniejsze stała się istotnym elementem polskiego systemu legislacyjnego.

Minimalne wynagrodzenie za pracę

Jak wynika z najnowszego Rocznika Statystycznego Pracy opublikowanego przez Główny Urząd Statystyczny, pensje w wysokości minimalnego wynagrodzenia pobiera ok. 1,3 mln pracujących Polaków. Ta liczba od lat utrzymuje się na stałym poziomie, a nawet nieznacznie rośnie. To oznacza, że dla ogromnej rzeszy Polaków jedyną szansą na podwyżkę jest wzrost płacy minimalnej.

W tym roku minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi 2000 zł brutto. Pensje najniższe uposażonych pracowników wzrosły o 150 zł, czyli o 8,1 proc. w stosunku do roku ubiegłego. Dzięki znacznej podwyżce płacy minimalna stanowi 47 proc. prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na

2017 rok. Jej wysokość zbliżyła się do rekomendowanego przez Międzynarodową Organizację Pracy pułapu 50 proc. średniego wynagrodzenia.

Wraz ze wzrostem płacy minimalnej rosła także inne świadczenia, takie jak odprawa przy zwolnieniu grupowym, wynosząca 15-krotność płacy minimalnej, dodatek za pracę porze nocnej, wynagrodzenie za czas przestoju czy podstawa wymiaru zasiłku chorobowego i macierzyńskiego.

Szersze uprawnienia PIP

W nowelizacji ustawy o minimalnym wynagrodzeniu, w której zawarto zapisy o stawce godzinowej, rozszerzono również uprawnienia Państwowej Inspekcji Pracy. Inspektorzy bez uprzedzenia i o dowolnej porze będą mogli kontrolować czy wynagrodzenia w odpowiedniej wysokości są wypłacane pracownikom zatrudnionym na umowach-zleceniach i świadczących usługi na podstawie samozatrudnienia. Za wykroczenia w tym zakresie pracodawcy będzie grozić kara grzywny od tysiąca do 30 tys. zł.

Źródło: Tygodnik Solidarność i Tygodnik Śląsko Dąbrowski NSZZ „S”

Porozumienie w PZU

- Koniec roku kojarzy się nieodzownie z Świętami Bożego Narodzenia, a te z kolei są czasem spokoju i odpoczynku na łonie rodziny. Święta kojarzą się także z prezentami. Wpisując się w te ostatnie skojarzenia, mam bardzo dobrą wiadomość - czytamy w komunikacie Joanny Ratajczak, przewodniczącej Komisji Zakładowej „S” w PZU SA, informującej pracowników o podpisaniu porozumienia z Zarządem PZU SA dotyczącego Wskaźnika Wzrostu Wynagrodzeń, który zacznie obowiązywać od stycznia 2017 r.

To pierwsze takie porozumienie od 10 lat. Mimo przyjętej strategii na lata 2016-2020, w której uwzględniono redukcję

kosztów na poziomie 400 mln złotych, Zarząd PZU SA przychylił się do propozycji Organizacji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w PZU SA o wzroście wynagrodzeń. Wskaźnik Wzrostu Wynagrodzeń będzie dotyczył każdego pracownika PZU SA poza wyższą kadrami kierowniczą.

Drugą dobrą wiadomością jest uzyskanie porozumienia dotyczące założonej rezerwy na nagrody dla pracowników w 2017 roku w sytuacji, w której firma wypracuje zysk na odpowiednim poziomie. Informacja ta może wydawać się lakoniczna, ale doświadczenie ostatnich lat pokazuje, że bez odpowiednich zapisów uzyskanie dodatkowych pieniędzy jest bardzo trudne.

Wyższy poziom współdecydowania

Piotr Olbryś, przewodniczący „Solidarności” w Volkswagen Poznań został członkiem Beiratu, czyli powołanego w 2016 r. gremium współodpowiedzialnego za Markę Samochody Użytkowe i tym samym za Spółkę Volkswagen Poznań.

Zadaniem Beiratu czyli Rady Doradczo-Współdecydującej jest przede wszystkim doradzanie Zarządowi Marki Volkswagen Samochody Użytkowe oraz Zarządowi Spółki Volkswagen AG we wszystkich istotnych kwestiach dotyczących obszaru ich działalności.

Beirat Volkswagen Nutzfahrzeuge (samochody użytkowe) pełni funkcję wewnętrznego gremium nadzorującego zarządzanie spółkami przez Zarząd Marki.

Beirat składa się z 10 osób: 5 przedstawicieli przedsiębior-

stwa i 5 przedstawicieli pracowników. Zarząd Volkswagen AG ma prawo delegowania 5 członków do rady nadzorczej i ustala jej przewodniczącego. Szczególnie znaczenie ma to, że przewodniczącym Beiratu jest prezes Zarządu Koncernu VW Matthias Müller. Natomiast prawo do oddelegowania pięciu przedstawicieli pracowników ma przewodniczący Koncernowej Rady Zakładowej Bernd Osterloch. Posiedzenia rady muszą odbywać się co najmniej cztery razy w roku.

Budowanie relacji z przedstawicielami pracowników z różnych zakładów koncernu, propagowanie idei współdecydowania i współodpowiedzialności, a także współtworzenie nowych miejsc pracy oraz

ciąg dalszy na str.2

Odszedł Ojciec Tomasz

Po długiej chorobie w nocy 17 grudnia zmarł w poznańskim szpitalu Przemienienia Pańskiego znany duszpasterz, o. Tomasz Alexiewicz OP. Żył 68 lat – w tym 42 lata w Zakonie Dominikanów i 37 w kapłaństwie.

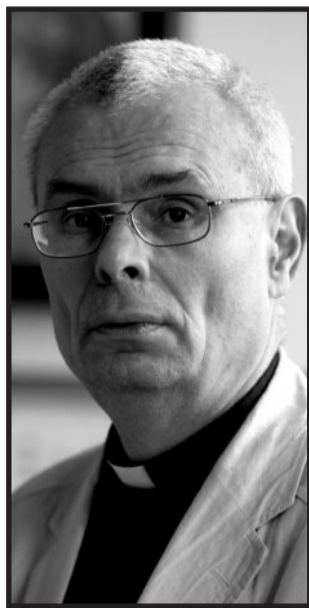
Ostatnio pracował i mieszkał w rodzinnym Poznaniu. Pod koniec października trafił do szpitala z powodu problemów kardiologicznych. „Był człowiekiem głębokiej modlitwy i charzmatycznym kapłanem” – napisali jego współbracia.

Do psychologii do zakonu

Tomasz Alexiewicz urodził się 30 października 1948 r. w Poznaniu. Ukończył psychologię na Uniwersytecie Adama Mickiewicza. W 1973 r. wstąpił do Zakonu Kaznodziejskiego, pięć lat później złożył śluby wieczyste, a w 1979 roku przyjął święcenia kapłańskie.

Był duszpasterzem akademickim w poznańskim klasztorze wraz z ojcem Tomaszem Pawłowskim. W 1980 r. założył wspólnotę Odnowy w Duchu Świętym „Jerozolima”, która istnieje do dziś przy poznańskim klasztorze. Z czasem wspólnota zainicjowała kilkogodzinne czuwania modlitewne w wigilię Niedzieli Miłosierdzia.

Ojciec Alexiewicz pracował też w klasztorach na warszawskim Służewie i w Łodzi. Ostatnie lata spędził w Szczecinie, gdzie prowadził wspólnotę „Przymierze Miłosierdzia”. W lipcu tego roku powrócił do Poz-

na – był duszpasterzem założonej przez siebie „Jerozolimy”.

Pomagał uzależnionym

Od początku posługi kapłańskiej zajmował się pomocą osobom uzależnionym. W 1998 r. na prośbę prymasa Józefa Glempa przy klasztorze na Służewie utworzono ośrodek informacji o sektach. Jego pierwszym duszpasterzem został właśnie ojciec Tomasz.

Jak podkreślał w jednym z

wywiadów, w ośrodku „pomagano ludziom uwikłanym w sekty i alkohol. Zbieżność tych dwu spraw nie jest zupełnie przypadkowa. Na sektę patrzymy także jak na uzależnienie”.

W roku 2001 ojciec Alexiewicz został współtwórcą Fundacji Przeciwdziałania Uzależnieniu „Dominik” przy klasztorze na Służewie. Z czasem Fundacja została przeniesiona do klasztoru w Łodzi, gdzie działa do dzisiaj.

Był internowany, grożono mu

Na początku stanu wojennego był internowany – zwolniono go po tygodniu, po interwencji Episkopatu Polski. Zaangażował się wtedy wraz z o. Honoriuszem Kowalczykiem w pomoc uwięzionym działaczom „Solidarności” i ich rodzinom, odprowadzał msze święte w intencji Ojczyzny – co było solą w oku komunistycznych władz.

Po śmierci o. Kowalczyka w 1983 r. w niewyjaśnionych okolicznościach, dostawał anonimowe telefony z pogróżkami. Jeden z nich odebrał ojciec zakonnik. Usłyszał: „Jeśli twój syn się nie uspokoi, będzie następny”.

dominikanie.pl

Związek krytycznie o projekcie

„Solidarność” przekazała Ministerstwu Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej uwagi do projektu rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych. Zdaniem Prezydium KK proponowane w projekcie zawężenie wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych i szkodliwych m.in. dla zdrowia kobiet w ciąży lub karmiących piersią, stanowi obniżenie dotychczasowych

wymagań ustalonych w prawie polskim i stwarza zagrożenie nadużyć.

W projekcie brak definicji „prac związanych z wysiłkiem fizycznym” i wykazu takich prac. Związek zwraca uwagę na nieściśle zapisy, każda bowiem praca związana jest z wysiłkiem fizycznym. Brakuje również jednoznacznych limitów ciężarów ładunków na pracownika w cyklu okołodobowym, z rozróżnieniem na płeć, wiek i stan fizyczny pracownika.

Związek wnosi o poszerzenie wykazu prac o takie kategorie pracowników, jak np. „kobiety które urodziły w ciągu ostatnich 6 miesięcy” lub „kobiety w późnym połogu”.

„Solidarność” przypomina, że dyrektywy UE mają na celu poprawę bezpieczeństwa i zdrowia pracowników. Przepisy krajowe nie mogą przyjmować rozwiązań niższych od ustalonych dotychczas w prawie krajowym lub niższych od ustalonych w dyrektywach.

Zasiłek dla opiekunów niepełnosprawnych

Nowy rok rozpoczyna się kolejną „dobrą zmianą”. Właśnie wchodzi w życie nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o świadczeniach przedemerytalnych. Oznacza to, że opiekunowie osób niepełnosprawnych, którzy stracą prawo do świadczeń w związku ze śmiercią podopiecznego, od 2017 roku będą mogli ubiegać się o zasiłek dla bezrobotnych lub o świadczenie przedemerytalne.

To bardzo istotna zmiana dla opiekunów osób niepełnosprawnych. Do tej pory, po śmierci osoby niepełnosprawnej, jej opiekun tracił prawo do

świadczenia i z dnia na dzień był pozbawiany środków do życia. Z Funduszu Pracy przeznaczamy na to w perspektywie 10 lat ponad miliard złotych, szacujemy, że skorzysta z tego 122 tys. osób – zapowiedziała minister Elżbieta Rafalska.

Nowe przepisy oznaczają, że osoby, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłków opiekuńczych pobieranych w związku ze sprawowaniem opieki nad osobą niepełnosprawną, zyskają po jej śmierci prawo do zasiłku dla bezrobotnych lub świadczenia przedemerytalnego.

Co należy zrobić, żeby otrzy-

mać świadczenie przedemerytalne lub prawo do zasiłku dla bezrobotnych? Podstawowym warunkiem, który musi być spełniony, jest co najmniej roczne sprawowanie opieki nad osobą niepełnosprawną. Trzeba będzie też zarejestrować się w urzędzie pracy.

Dodatkowym warunkiem otrzymania świadczenia przedemerytalnego będzie ukończenie co najmniej 55 lat przez kobietę oraz 60 lat przez mężczyznę i legitymowanie się stażem emerytalnym wynoszącym co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn.

źródło: wpolityce.pl

Rynek pracy 2017

Zdobądź, zapłać, zatrzymaj

Ubiegły rok, ze stopą bezrobocia sięgającą na koniec listopada 8,2 proc., można nazwać rekordowym i to od 26 lat. Ostatnio tak dobrą dla pracowników sytuację na rynku pracy odnotowano w 1990 r. Do miast o najniższym bezrobociu – według danych GUS na koniec listopada 2016 r. – należał Poznań (2 proc.) oraz Wrocław (2,8 proc.) i Warszawa (2,8 proc.). Czy 2017 r. również będzie rynkiem pracownika?

Niezwykle niski poziom bezrobocia to mało komfortowa sytuacja dla pracodawców, którzy narzekają na brak specjalistów i pracowników do niskopłatnych prac fizycznych, których coraz częściej zastępują imigranci z wschodniej granicy, głównie z Ukrainy. Sytuacja Ukraińców na rynku pracy w Wielkiej Brytanii i Irlandii, gdzie nasi rodacy byli i są zatrudniani do prac, których nie chcą wykonywać mieszkańcy Wysp.

Braki kadrowe i podwyżki

Brak specjalistów to bardzo poważne wyzwanie dla pracodawców, które zmusza ich do stosowania reguły 3 razy „z” – zdobądź, zapłać, zatrzymaj”, co w praktyce oznacza nie tylko podkupienie fachowca konkurencji, ale też zaproponowanie

mu wyższego wynagrodzenia i dodatkowych bonusów żeby go zatrzymać.

Firma rekrutacyjna Work Service prognozuje, że stopa bezrobocia rejestrowanego w przyszłym roku nie powinna przekroczyć 8 proc. Do tego spodziewany jest wzrost wynagrodzeń. Dodatkowo płaca minimalna z początkiem roku wzrosła do 2 tys. zł brutto. Za braki kadrowe odpowiedzialny będzie w dużej mierze czynnik demograficzny. Prognozy wskazują, że w niektórych regionach Polski liczba ludności może się zmniejszyć nawet o 30 proc. Z szacunków ZUS wynika, że w 2017 r. z rynku pracy odpłynie 500 tys. pracowników.

Proces ten został też dwukrotnie przyspieszony przez powrót do niższego wieku emerytalnego.

Optymistyczne prognozy

Jak wynika z globalnego raportu firmy doradztwa personalnego ManpowerGroup, pracodawcy w Polsce są umiarkowanie optymistyczni co do planów rekrutacyjnych w I kwartale 2017 r. Wśród branż, w których należy spodziewać się najkorzystniejszej sytuacji znalazły się budownictwo (+24 proc.) oraz przemysł (+20 proc.). Mimo zachowania dobrych prognoz, wzrósł odsetek przedsiębiorców niepewnych

tego co przyniesie przyszłość. Nie jest to jednak znaczący procent. Spośród firm przebadanych w Polsce, 85 proc. przewiduje zwiększenie całkowitego zatrudnienia lub też utrzymanie dotychczasowej liczby etatów w nadchodzącym kwartale (12 proc. wzrost, a 73 proc. brak zmian). Redukcję zamierza przeprowadzić 8 proc., a 7 proc. nie podjęła jeszcze decyzji w kwestii najbliższych planów personalnych. Prognoza netto zatrudnienia po korekcie sezonowej pozostaje jednak stabilna i plasuje się na poziomie 9 proc.

Co prawda na początku nowego roku można spodziewać się pewnego spadku liczby dostępnych ofert w niektórych obszarach, będzie to jednak spowodowane naturalną sezonowością rynku pracy oraz zakończeniem okresu okołoświątecznego. W nowym roku możemy spodziewać się ugruntowania dotychczasowej sytuacji rynku pracownika, który skłania przedsiębiorców do poszukiwania nowych źródeł talentów oraz sięgania po niewykorzystane metody zatrzymywania pracowników w firmach. Dla pracownika w Polsce nadal najczęstszym i najprostszym sposobem zwiększenia otrzymywanego wynagrodzenia jest zmiana dotychczasowego miejsca pracy. AD

Wyższy poziom współdecydowania

ciąg dalszy ze str. 1

wsparcie dla zakładów montażowych spowodowało, że członkowie Rady Nadzorczej Koncernu – przewodniczącą Światowej i Europejskiej Rady Zakładowej Bernd Osterloch wraz z przewodniczącym Rady Zakładowej w Hanowerze delegowali jako członka Beiratu przewodniczącą „Solidarności” w Volkswagencie Poznań Piotra Olbryśa.

Od momentu wyboru na przewodniczącą „S” w 2010 r. jednym z moich priorytetów było budowanie jak najlepszych relacji z kolegami z Rady Zakładowej z Hanoweru i Wolfsburga. Myślę, że zdobyte zaufanie i bardzo dobre kontakty spowodowały, że latem 2015 r. szef Rady z Hanoweru Thomas Zwieber poinformował mnie o tworzeniu takiego gremium i zaproponował miejsce w Beiracie – mówi Piotr Olbryś redakcji magazynu „Echo Solidarności”.

Przyznaje, że na początku miał pewne wątpliwości przed przyjęciem tej propozycji, bo to oznaczało nie tylko dodatkowe obowiązki, ale przede wszystkim dużą odpowiedzialność. Uznał jednak, że jako przedsta-

wiciel największej organizacji w Polsce i bardzo ważnej w Koncernie, on i inni działacze zakładowej „S” muszą być członkami różnych gremiów, nie mogą pozwolić, aby ktoś decydował za nich. Udział w pracach Rady Nadzorczej jest bardzo ważny nie tylko dla Związku, ale przede wszystkim dla przedsiębiorstwa.

Jak zareagował Zarząd Volkswagena Poznań? – Myślę, że z jednej strony trochę to zaniepokoiło niektóre osoby – w końcu to nasz „skok” na jeden z najwyższych szczebli współdecydowania. W tym przypadku odwracają się role kontrolno-współdecydujące. Z drugiej strony powinni być bardzo optymistyczni, ponieważ to silny głos z Poznania. Cieszę się też, że Jens Oksen (prezes Zarządu Volkswagen Poznań) na spotkaniu z pracownikami zadeklarował wsparcie dla moich działań w Beiracie – mówi P. Olbryś.

Pierwsze posiedzenie – 24 maja 2016 r. w Wolfsburgu – odbywało się w sali, w której normalnie obraduje Rada Nadzorcza Koncernu. Tam mieszczą się również biura Zarządu Volkswagen AG. Podejmowane są tam najważniejsze decyzje dotyczące ok. 1200 fabryk na świecie i ok. 600 000 pracowników. Tam m.in. zdecydowano, gdzie będzie zlokalizowana fabryka Marki Crafter.

Samo zasiadanie przy jednym stole i bycie świadkiem dyskusji najważniejszych osób w Koncernie było niesamowicie pasjonujące. Mogę powiedzieć, że doświadczyłem atmosfery „walki” o to, jakie produkty, gdzie i kiedy będą produkowane – relacjonuje szef „Solidarności” w poznańskim Volkswagencie.

Oprac. na podstawie Magazynu OM NSZZ „Solidarność” w Volkswagen Poznań – „Echo Solidarności”.

Volkswagen Poznań – wraz z otwartą w ubiegłym roku fabryką Craftera w Białężycach k. Wrześni – zatrudnia ponad 10 000 pracowników. Do „Solidarności” należy ponad 6200 członków. Są wśród nich pracownicy wszystkich działów i zawodów.